

4. Orientering om afrapportering fra studietur til Nederlandene

Sundheds- og Omsorgsudvalget var den 23.-26. maj 2023 på studietur til Nederlandene. Formålet med studieturen var at indhente inspiration til, hvordan sundheds- og omsorgsopgaverne i Københavns Kommune kan udvikles samt få nye perspektiver på og inspiration til det fortsatte politiske arbejde. Med denne indstilling afreporteres til Sundheds- og Omsorgsudvalget, og det endelige regnskab for studieturen forelægges til orientering.

Indstilling

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller til Sundheds- og Omsorgsudvalget,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget tager afreportering fra studieturen til Nederlandene til efterretning
2. at Sundheds- og Omsorgsudvalget drøfter udbytte og erfaringer fra studieturen samt fokusområder for det videre arbejde i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
3. at Sundheds- og Omsorgsudvalget tager regnskab for studieturen til efterretning

Problemstilling

Nederlandene har bl.a. opnået interessante resultater ved at arbejde med selvstyrende teams i ældreplejen, været nytænkende inden for demensområdet, ligesom de også umiddelbart har haft succes med at bekæmpe overvægt i sundhedsindsatsen 'Healthy Weight Programme'. Herudover er Nederlandene langt fremme i sammenligning med Danmark i brugen af dosispakket medicin. Bl.a. på den baggrund valgte Sundheds- og Omsorgsudvalget på udvalgsrådet den 14. december 2022, at studieturen for 2023 skulle gå til Nederlandene.

Det primære formål med studieturen var at opnå viden og inspiration til eventuelle (nye) indsatser og perspektiver, som der kan arbejdes videre med i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen til gavn for borgere såvel som medarbejdere. Der er vedlagt afreportering fra udvalgets besøg – jf. bilag 1.

Løsning

Sundheds- og Omsorgsudvalget har med studieturen fået indblik i det nederlandske sundheds- og omsorgssystem og de forskelle og ligheder der er i sammenligning med det danske. Udvalget er ligeledes blevet præsenteret for en række indsatser på Sundheds- og Omsorgsforvaltningens ressortområde, der vil kunne arbejdes videre med i en dansk kontekst. Der lægges på den baggrund op til en drøftelse, hvor udvalget ser potentialer i at omsætte nogle af de nederlandske erfaringer og indsatser til en dansk kontekst.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har til inspiration for udvalgets drøftelse udarbejdet nedenstående opsummering af, hvor forvaltningen ser potentialer i de indsatser, tilgange m.v., der blev stiftet bekendtskab ved på studieturens besøg:

Startup Village:

Her fik Sundheds- og Omsorgsudvalget en guidet tur til start up-tankegangen på ældre- og sundhedsområdet. Af særlig interesse var den præsenterede overvågningsteknologi – 'Kepler Vision Technologies'. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har igennem længere tid fulgt udviklingen af netop denne type af teknologier. Aktuelt er forvaltningen i gang med at lave en markedsafdækning for at få et overblik over produkter på markedet med henblik på at igangsætte indledende afprøvninger – fx i forbindelse med de igangværende indsatser – *Tryghed i eget hjem*, *Tryghedsboliger* og *Brug af velfærdsteknologi til borgere med størst plejebenhov*.

Udvalget blev ved startup-besøget også præsenteret for deleøkonomi-konceptet "Scoot-Mobile", som er et koncept, hvor ældre borgere via en app kan booke en scooter. Tanken bag Scoot-Mobile er, at man ved at deles om en scooter, dels kan spare de ældre borgere og kommunen for penge, og dels at man ikke har for mange scootere, der står og fylder ved plejehjem og ældreboliger. Ideen om deleøkonomi på flere områder, fx hjælpemidler er inspirerende i et økonomisk såvel som i et bæredygtigt perspektiv.

Buurtzorg:

Udvalget blev ved besøget introduceret til Buurtzorg-konceptet – særligt ift. organisering i de selvstyrende teams, opbygning af netværk omkring borgeren, borgerperspektiv samt rekruttering og fastholdelse af personale.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens arbejde med tværfaglige teams og nærvisitation, som Sundheds- og Omsorgsudvalget godkendte på udvalgsrådet d. 1. juni 2023, er inspireret af Buurtzorg. De meget forskellige organiseringer og den forsikringsbaserede styring af sundhedsområdet i Nederlandene gør, at Buurtzorg-modellen ikke er direkte overførbart i en dansk kontekst, men der er fortsat meget, man kan lade sig inspirere af – herunder særligt deres tilgang til at samarbejde med pårørende, naboer mv., samt deres insisteren på i videst muligt omfang at skærme medarbejderne for organisatoriske forstyrrelser og bureaukrati.

Velfærdsteknologiambassadører:

Ved besøget i Haag Kommune så udvalget en velfærdsteknologilejlighed, og blev budt velkommen af tre medarbejdere fra Haag Kommune og to ældre borgere, som var velfærdsambassadører.

Brugen af ældre borgere, som ambassadører og testpersoner ved afprøvning af ny teknologi, var meget inspirerende. Det kan overvejes, om der kunne laves et pilotforsøg med inspiration fra Haag Kommune omkring en af forvaltningens læringslejligheder – fx i BIN hvor læringslejligheden faktisk ligger placeret midt i et ældreboligområde.

The Social Approach to Dementia:

Udvalget hørte om hvordan der arbejdes med en social tilgang til borgere med demens frem for en sygdomsorienteret tilgang. Organisationens tilgang til borgere med demens ligner i store træk den metode, vi i Danmark kender som *personcentreret omsorg* – en metode, der også danner grundlag for demensindsatsen i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. 'The Social Approach' synes dog at være mere udstrakt, idet den i højere grad inkluderer det omkringliggende samfund. Det vil være interessant at undersøge nærmere.

Apotekerorganisationen:

Ved KPMD, den nederlandske apotekerforening, fik udvalget en præsentation af de nederlandske erfaringer med dosispakket medicin samt apotekets rolle i det Nederlandske sundhedsvæsen, som er markant anderledes end i Danmark, med mere udstrakt grad af kompetence og ansvar lagt ud til apotekerne.

Med det igangværende arbejde i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen om at få flere borgere på dosisdispenseret medicin, var det højaktuelt at høre om erfaringerne fra en organisation, der har arbejdet med området i mange år. Særligt interessant var deres fokus på, at dosispakning var målrettet præparater, der typisk gives over længere perioder og i stabile doser som kolesterolsenkende medicin, mens fx antibiotika gives ved siden af. En sådan tilgang vil muliggøre, at en langt større andel af borgere vil kunne modtage dosispakket medicin.

The Healthy Weight Programme, GGD Amsterdam

På studieturens sidste dag besøgte udvalget GGD Amsterdam for at høre om deres forebyggelsesindsatser, herunder The Healthy Weight programme om forebyggelse af børneovervægt.

GGDs tilgang "The Whole-system-approach" minder i vidt omfang om Sundheds- og Omsorgsforvaltningens tilgang til borgerrettet forebyggelse, hvor der tages afsæt i strukturelle virkemidler, og bl.a. arbejdes med at skabe sunde rammer i det fysiske byrum og at inkludere andre forvaltninger og samarbejdspartnere i løsninger, der samtidig bidrager til løsning af deres kerneopgaver.

Det var inspirerende – og bekræftende – at høre, at enkeltstående tiltag ikke kan løse komplekse folkesundhedsudfordringer så som overvægt eller fysisk inaktivitet, men forudsætter politisk vilje til at satse på langsigtede løsninger på flere niveauer – rammer, strukturer og individer.

Den strukturelle tilgang til bekæmpelse af overvægt blandt børn og unge var ligeledes inspirerende, da tilgangens fokus ikke er på det enkelte individ, men på samfundsstrukturerne. Tilgangen er desuden interessant, da den kan overføres på mange andre problematikker, fx børn, unge og voksnes brug af skærm.

Thrive, mental sundhed, GGD Amsterdam

Formålet med Thrive er ikke at iværksætte endnu en indsats rettet mod forebyggelse og håndtering af mental sundhed, men i stedet at facilitere og understøtte, at dem, der har behov for hjælp til at håndtere mentale udfordringer kanaliseres derhen, hvor hjælpen er. Programmet har således en samlende tilgang. Dette kan inspirere til i højere grad at understøtte, at viden og information om tilbud

når bredt ud til borgerne, fx via et etableret samarbejde med de aktører, der er i kontakt med målgruppen og de aktører, der tilbyder indsatser rettet mod mental sundhed.

Økonomi

Indstillingen har ingen økonomiske konsekvenser

Videre proces

På baggrund af udvalgets drøftelse vil Sundheds- og Omsorgsforvaltningen tage erfaringer og input fra studieturen i Nederlandene med i det videre arbejde med udviklingen af sundheds- og ældreområdet.

Bilag:

Bilag 1 - Afrapportering fra Sundheds- og Omsorgsudvalgets studietur til Nederlandene den 23.-26. maj 2023

Bilag 2. Regnskab for Sundheds- og Omsorgsudvalget studietur til Nederlandene den 23.-26. maj 2023

Per Bennetsen

/Thomas Brahm

Beslutning

Indstillingens 1. at-punkt blev taget til efterretning.

Indstillingens 2. at-punkt blev drøftet.

Indstillingens 3. at-punkt blev taget til efterretning.

Bilag

Regnskab for SOUS studietur til Nederlandene

Afrapportering SOU-studietur